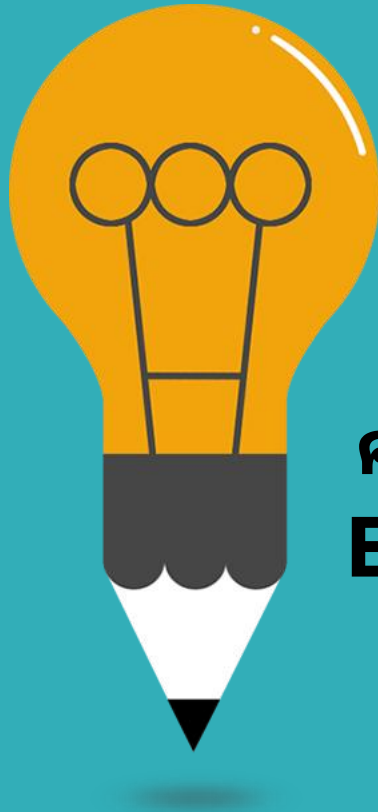

Microeconomics

บทที่ 3

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทาน Elasticity of Demand and Supply

สอนโดย...อาจารย์นิชชานา ชันฤทธิ์
nichchana.kha@sru.ac.th

Welcome!!

“

บทนี้จะเป็นการอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องความยืดหยุ่นของ
อุปสงค์และอุปทาน ซึ่งเป็นค่าที่ชี้ให้เห็นว่าปริมาณความต้องการ
ซื้อและขายจะได้รับผลกระทบอย่างไร มากน้อยแค่ไหน
โดยจะศึกษาเกี่ยวกับความหมาย วิธีการวัดหาค่าความยืดหยุ่น
และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าความยืดหยุ่นทั้งของอุปสงค์
และอุปทานตามลำดับ

”

MEC0103-59

ความหมายของความยืดหยุ่นของอุปสงค์

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand)

คือ...

$$\text{ความยืดหยุ่นของอุปสงค์} = \frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อสินค้า}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง}}$$

ตัวอย่าง

+
ตัวลดเมลดัชนีราคา
→

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand)

เก็บค่าผ่านทาง
แพงขึ้น

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand)

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand) มี 3 ชนิด คือ...

- 1.ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (Price Elasticity of Demand)
- 2.ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (Income Elasticity of Demand)
- 3.ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง (Cross Elasticity of Demand)

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand)

การวัดความยืดหยุ่นมี 2 วิธี

1. Point Elasticity (แบบจุด)

ใช้ในกรณีที่ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลง (ΔX) มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากจนยากแก่การวัด

$$\text{Elasticity} = \frac{\% \Delta Q}{\% \Delta X} = \frac{dQ/Q}{dX/X} = \frac{dQ}{dX} \cdot \frac{X}{Q}$$

2. Arc Elasticity (แบบช่วง)

ใช้ในกรณีที่ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลง (ΔX) มีการเปลี่ยนแปลงมาก

$$\text{Elasticity} = \frac{\% \Delta Q}{\% \Delta X} = \frac{dQ/[(Q_1+Q_2)/2]}{dX/[(X_1+X_2)/2]} = \frac{dQ}{dX} \cdot \frac{(X_1+X_2)}{(Q_1+Q_2)}$$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

Ed คือ เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อเมื่อราคาสินค้าเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์

$$Ed = \frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อ}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า}}$$

1. Point Elasticity (แบบจุด)

$$Ed = \frac{(Q2-Q1)}{(P2-P1)} \cdot \frac{P}{Q}$$

2. Arc Elasticity (แบบช่วง)

$$Ed = \frac{(Q2-Q1)}{(P2-P1)} \cdot \frac{(P1+P2)}{(Q1+Q2)}$$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

ซื้อยีนส์ 1 ตัว

ถ้าราคาตัวละ 2,500 บาท

ซื้อยีนส์หลายตัวถ้าราคาถูกลง

ซื้อยีนส์ 4 ตัว

ถ้าราคาตัวละ 600 บาท

ซื้อหุ้ยส์ 1 ใบ

ถ้าราคาใบละ 85,000 บาท

ซื้อหุ้ยส์หลายใบ
ถ้าราคาถูกลง

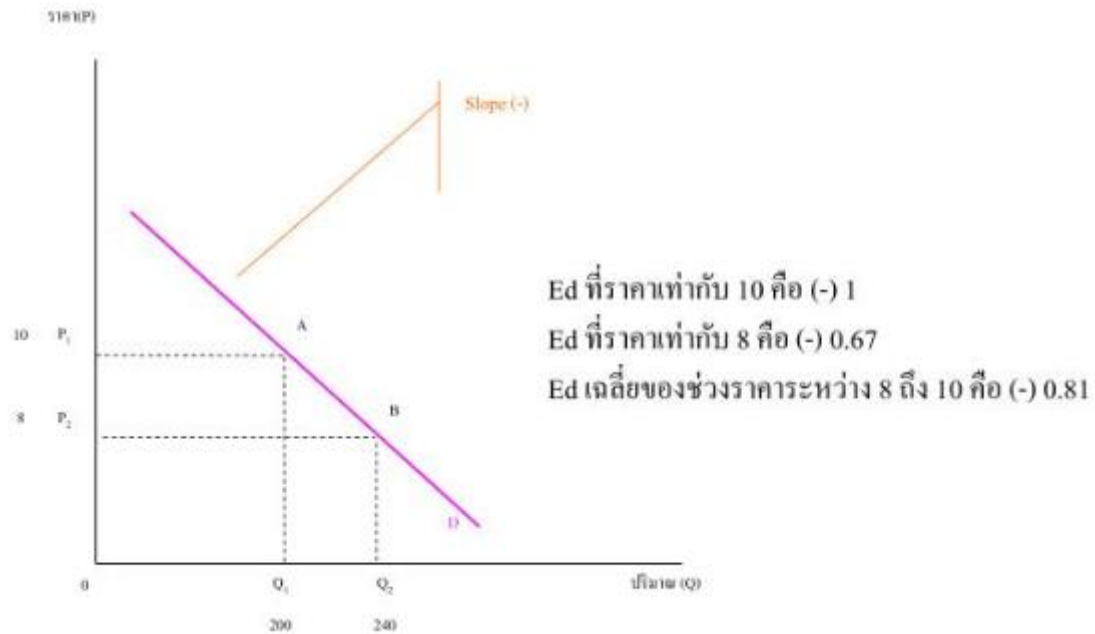

ซื้อหุ้ยส์ 4 ใบ

ถ้าราคาใบละ 15,000 บาท

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

เราสามารถจัดกลุ่มอุปสงค์ต่อราคาได้เป็น 5 กลุ่มคือ

- อุปสงค์มีค่าความยืดหยุ่นมาก ($|Ed| > 1$)
- อุปสงค์มีค่าความยืดหยุ่นน้อย ($|Ed| < 1$)
- อุปสงค์มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ หนึ่ง ($|Ed| = 1$)
- อุปสงค์มีค่าความยืดหยุ่นอินฟินิตี้ ($|Ed| = \infty$)
- อุปสงค์ไม่มีความยืดหยุ่น ($|Ed| = 0$)

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

รถใช้ทางด่วน 250,000 คัน/วัน

$$Ed = -4.2$$

ค่าบัตรทางด่วนแพงขึ้นจาก 40 บาท เป็น 60 บาท

รถใช้ทางด่วน 10,000 คัน/วัน

รถใช้ทางด่วน 250,000 คัน/วัน

$$Ed = -0.56$$

ค่าบัตรทางด่วนแพงขึ้นจาก 40 บาท เป็น 60 บาท

รถใช้ทางด่วน 200,000 คัน/วัน

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

การตีความหมายของอุปสงค์ต่อราคา

- สินค้าที่มีความยืดหยุ่นมาก ($|E_d| > 1$) ส่วนมากจะเป็น...
- สินค้าที่มีความยืดหยุ่นน้อย ($|E_d| < 1$) ส่วนมากจะเป็น...

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

ถ้าอาหารราคาแพงขึ้น 50%
เรา仍将ทานอาหาร 3 มื้อ/วันไหม?
Ed>1 หรือ Ed<1

ถ้ากระเป๋าหิ้วยี่ห้อราคาแพงขึ้น 50%
เรา仍将เชื่อมั่นทั้ง 4 ใบไหม?
Ed>1 หรือ Ed<1

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

ปัจจัยที่กำหนดความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

- 1.ความสามารถในการทดแทนกันได้ของสินค้า
- 2.ชนิดของสินค้า
- 3.มูลค่าสินค้าคิดเป็นสัดส่วนของรายได้
- 4.ระยะเวลาการปรับตัวนับตั้งแต่ราคาเปลี่ยนแปลง

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาและรายรับรวม

$$\begin{aligned}\text{รายรับรวม (Total Revenue)} &= (\text{ราคา}).(\text{ปริมาณสินค้า}) \\ &= \end{aligned}$$

ผู้ผลิตต้องปรับราคาสินค้าอย่างไรเพื่อให้รายรับรวมเพิ่มขึ้น ?

อย่าลืม ราคาสินค้ากับปริมาณขายจะแปรผกผันกัน

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

ลูกค้า 5,000 คน/วัน

$$Ed = -10.78$$

อาหารจีนราคาจาก

จานละ 100 บาท เป็น 120 บาท

ลูกค้า 50 คน/วัน

ลูกค้า 5,000 คน/วัน

$$Ed = -0.58$$

อาหารจีนราคาจาก

จานละ 100 บาท เป็น 120 บาท

ลูกค้า 4,500 คน/วัน

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาและรายรับรวม

1. ถ้า $E_d > 1$ $\longrightarrow$ รายรับรวมเพิ่มขึ้นเมื่อลดราคาลง

หรือ $TR \uparrow \longrightarrow P \downarrow$

2. ถ้า $E_d < 1$ $\longrightarrow$ รายรับรวมเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มราคาขึ้น

หรือ $TR \uparrow \longrightarrow P \uparrow$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (กรณีศึกษา)

การตั้งราคาข้าวราดเนื้อของร้านแฟรนไชส์อาหารญี่ปุ่น “โยชิโนะ”

การตั้งราคาข้าวราดเนื้อของร้านแฟรนไชส์อาหารญี่ปุ่น “โยชิโนะ”

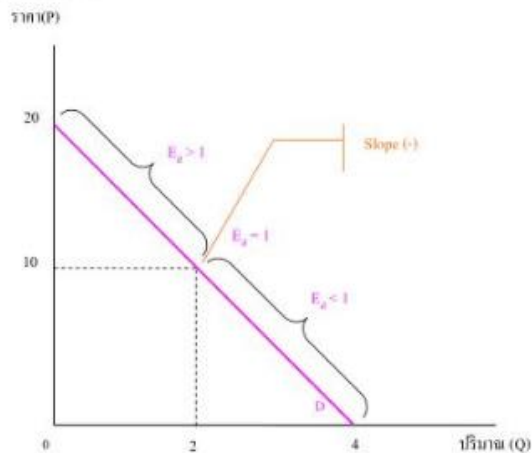
ข้าวราดเนื้อจานละ 250 บาท

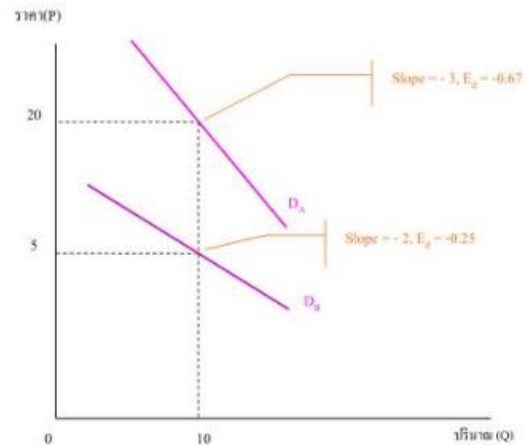
ข้าวราดเนื้อจานละ 400 บาท

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (ต่อ)

1. ความยืดหยุ่น (Elasticity) กับความลาดชัน (Slope) เป็นคนละสิ่งกัน

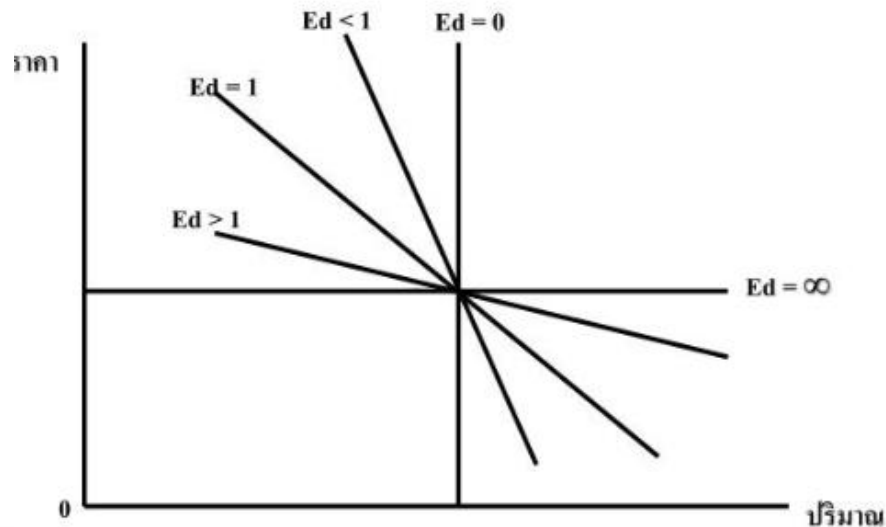
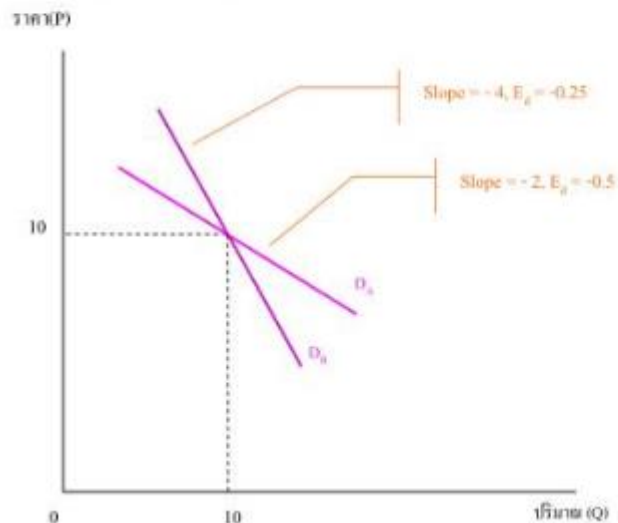
2. เส้นอุปสงค์ที่มีความลาดชันมากอาจมีความยืดหยุ่นมากกว่าเส้นอุปสงค์ที่มีความลาดชันน้อยกว่าได้

ข้อควรระวัง...

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (ต่อ)

ความชันของเส้นอุปสงค์สะท้อนถึงค่าความยืดหยุ่นได้ก็ต่อเมื่อเปรียบเทียบที่ระดับราคาสินค้าและปริมาณการซื้อเดียวกันเท่านั้น (คือ เส้นอุปสงค์ที่มีความชันมากกว่าจะมีความยืดหยุ่นน้อยกว่า)

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (Ey)(Income Elasticity of Demand)

Ey คือ เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อเมื่อระดับรายได้
เปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์

$$E_y = \frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อ}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ของผู้ซื้อ}}$$

1. Point Elasticity (แบบจุด)

$$E_d = \frac{(Q_2 - Q_1) \cdot Y}{(Y_2 - Y_1) \cdot Q}$$

2. Arc Elasticity (แบบช่วง)

$$E_d = \frac{(Q_2 - Q_1)}{(Y_2 - Y_1)} \cdot \frac{(Y_1 + Y_2)}{(Q_1 + Q_2)}$$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (E_y)(Income Elasticity of Demand)

รายได้ 20,000 บาท/เดือน มีรถ 1 คัน

รายได้เพิ่ม

รายได้ 100,000 บาท/เดือน มีรถ 4 คัน

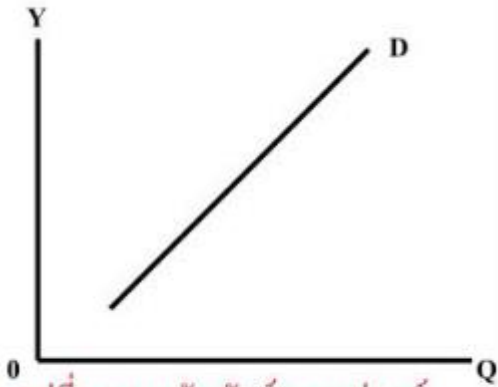

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์รถยนต์ต่อรายได้คือ?

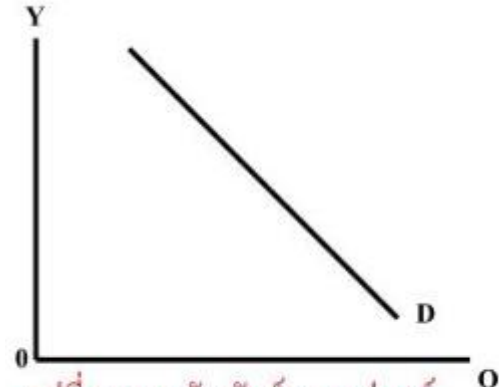
ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (E_y)(Income Elasticity of Demand)

$$E_y > 0, \dots$$

$$E_y < 0, \dots$$

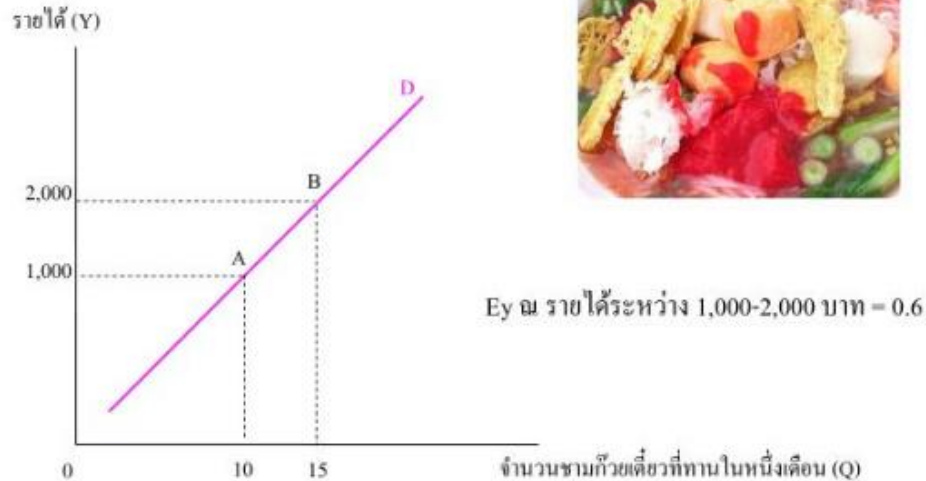
รูปที่1 ความสัมพันธ์ของอุปสงค์
ต่อรายได้เป็นบวก

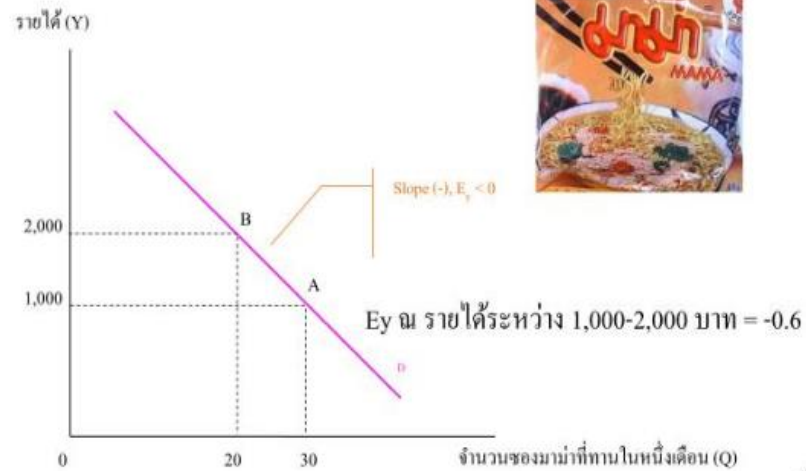
รูปที่2 ความสัมพันธ์ของอุปสงค์
ต่อรายได้เป็นลบ

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ (E_y)(Income Elasticity of Demand)

$E_y > 0$, สินค้าปกติ (Normal Goods)

$E_y < 0$, สินค้าด้อยคุณภาพ (Inferior Goods)

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไขว้ (Ec)(Cross Elasticity of Demand)

Ec คือ เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อสินค้าชนิดหนึ่งเมื่อราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์

$$Ec = \frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อสินค้าชนิดหนึ่ง}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้าชนิดอื่น}}$$

1. Point Elasticity (แบบจุด)

$$Ed = \frac{(Qa2-Qa1)}{(Pb2-Pb1)} \cdot \frac{Pb}{Qa}$$

2. Arc Elasticity (แบบช่วง)

$$Ed = \frac{(Qa2-Qa1)}{(Pb2-Pb1)} \cdot \frac{(Pb1+Pb2)}{(Qa1+Qa2)}$$

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไขว้ (Ec)(Cross Elasticity of Demand)

รถยนต์คันละ 5 แสนบาท
มอเตอร์ไซค์คันละ 5 หมื่นบาท

คนหันมาใช้รถยนต์แทนมอเตอร์ไซค์
ถ้าราคามอเตอร์ไซค์แพงขึ้น

รถยนต์คันละ 5 แสนบาท
มอเตอร์ไซค์คันละ 3 แสนบาท

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์รถยนต์ต่อราคามอเตอร์ไซค์คือ?

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไขว้ (Ec)(Cross Elasticity of Demand)

ดีเซล 40 บาท
มีรถประจำบ้านแค่ 1 คัน

น้ำมันราคาถูกลง คนจะซื้อรถกันมากขึ้น

ดีเซล 15 บาท
มีรถประจำบ้าน 4 คัน

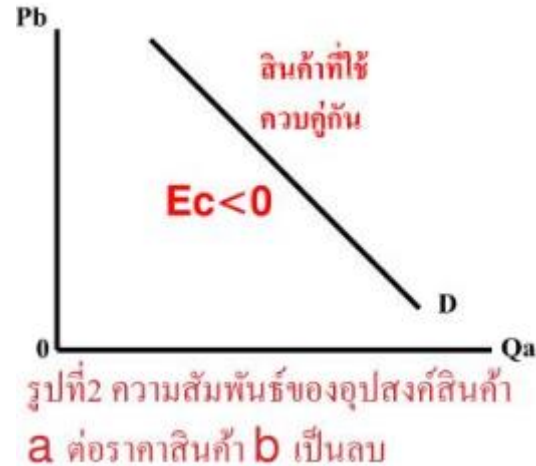
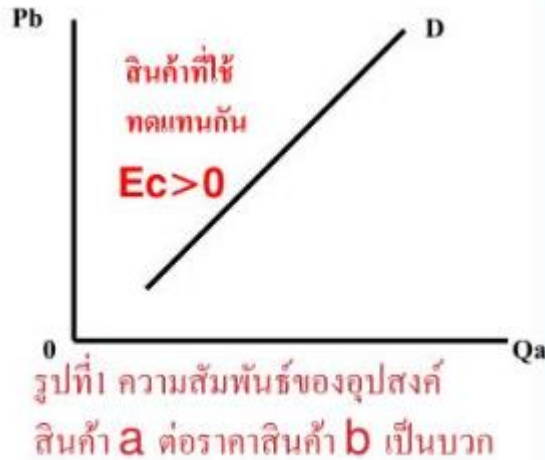

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์รถยนต์ต่อราคาน้ำมันคือ?

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไขว้ (Ec)(Cross Elasticity of Demand)

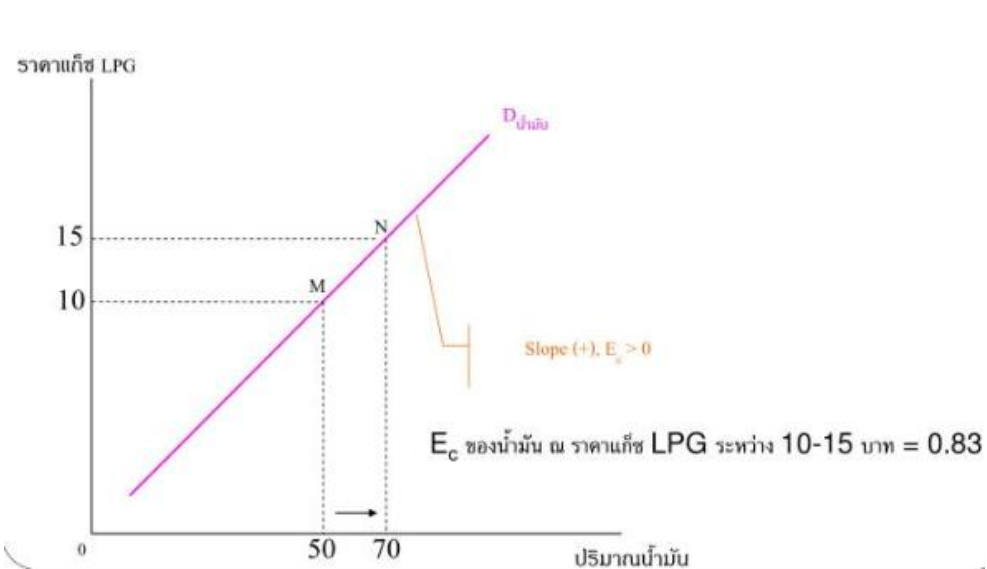
เนื่องจากสินค้ามี 2 ชนิด คือ

- สินค้าที่ใช้ทดแทนกัน ($E_c > 0$)
- สินค้าที่ใช้ควบคู่กัน ($E_c < 0$)

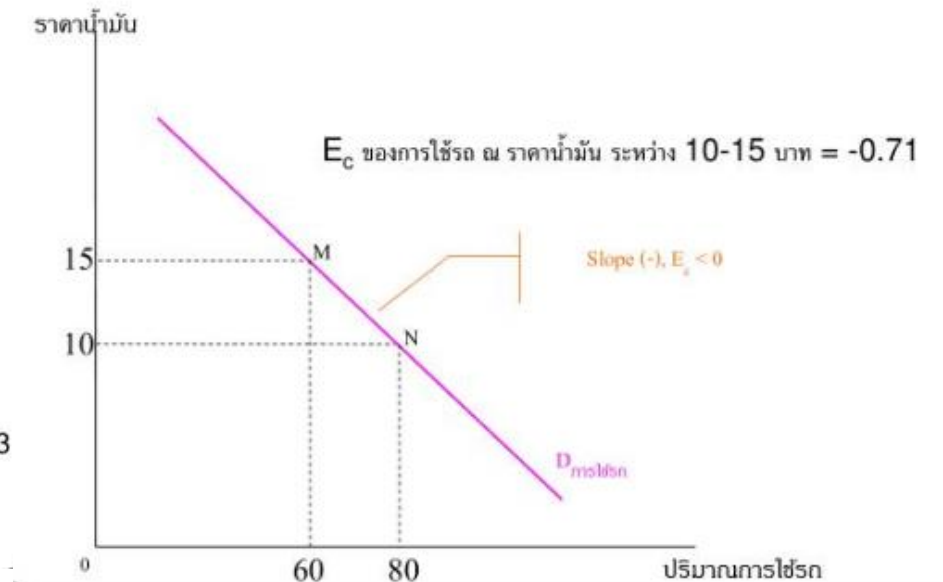

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไขว้ (E_c)(Cross Elasticity of Demand)

1. สินค้าที่ใช้ทดแทนกัน ($E_c > 0$)

2. สินค้าที่ใช้ควบคู่กัน ($E_c < 0$)

ความยืดหยุ่นของอุปทาน (Es) (Elasticity of Supply)

ความยืดหยุ่นของอุปทาน คือ ปริมาณการตอบสนองของความต้องการขาย
ของ ผู้ขายเมื่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนไป

$$\text{ความยืดหยุ่นของอุปทาน} = \frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการขาย}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง}}$$

มี 1 ชนิด คือ ความยืดหยุ่นของอุปทานต่อราคา (Price Elasticity of Supply)

ความยืดหยุ่นของอุปทาน (Es) (Elasticity of Supply)

Es คือ เปอร์เซนต์การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการขายเมื่อราคาสินค้า
เปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซนต์

$$Es = \frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการขาย}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า}}$$

1. Point Elasticity (แบบจุด)

$$Ed = \frac{(Q2-Q1) \cdot P}{(P2-P1) \cdot Q}$$

2. Arc Elasticity (แบบช่วง)

$$Ed = \frac{(Q2-Q1) \cdot (P1+P2)}{(P2-P1) \cdot (Q1+Q2)}$$

ความยืดหยุ่นของอุปทาน (Es) (Elasticity of Supply)

ชาวนาเอาข้าวสารออกขาย 100 กระสอบ
ถ้าข้าวสารกระสอบละ 150 บาท

ชาวนาเอาข้าวสารออกขายมากขึ้น
เมื่อราคาข้าวสูงขึ้น

ชาวนาเอาข้าวสารออกขาย 120 กระสอบ
ถ้าข้าวสารกระสอบละ 300 บาท

ความยืดหยุ่นของอุปทานข้าวสารต่อราคาคือ?

ความยืดหยุ่นของอุปทาน (Es) (Elasticity of Supply)

โนเกีย นำมือถือออกขาย 1 เครื่อง
ถ้ามือถือเครื่องละ 2,000 บาท

โนเกีย นำมือถือออกขายมากขึ้น
เมื่อราคามือถือสูงขึ้น

โนเกีย นำมือถือออกขาย 5 เครื่อง
ถ้ามือถือเครื่องละ 4,000 บาท

ความยืดหยุ่นของอุปทานมือถือต่อราคาคือ?

ความยืดหยุ่นของอุปทาน (Es) (Elasticity of Supply)

ข้าวสารมี Es = ?

มือถือมี Es = ?

สรุป

- โดยมากสินค้าเกษตรและหัตถกรรม
- โดยมากสินค้าอุตสาหกรรมหรือสินค้าไฮเทค

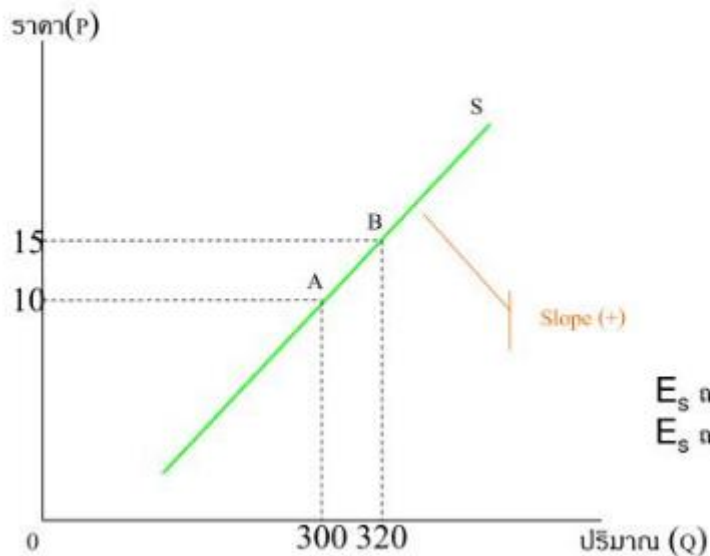
ความยืดหยุ่นของอุปทาน (Es) (Elasticity of Supply)

เราสามารถจัดกลุ่มอุปทานต่อราคาได้เป็น 5 กลุ่มคือ

- อุปทานมีค่าความยืดหยุ่นมาก ($E_d > 1$) ...
- อุปทานมีค่าความยืดหยุ่นน้อย ($E_d < 1$) ...
- อุปทานมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ หนึ่ง ($E_d = 1$)
- อุปทานมีค่าความยืดหยุ่นอินฟินิตี้ ($E_d = \infty$)
- อุปทานไม่มีความยืดหยุ่น ($E_d = 0$)

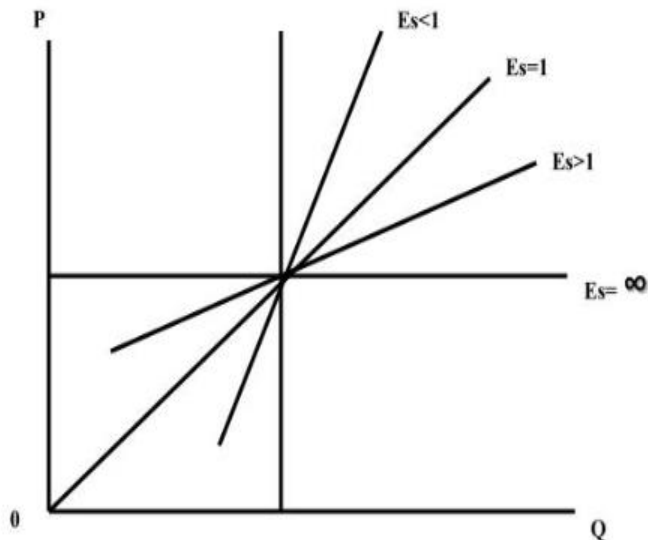
ความยืดหยุ่นของอุปทาน (Es) (Elasticity of Supply)

เนื่องจากอุปทานจะแปรผันตามราคาของสินค้าเสมอ ดังนั้น ความยืดหยุ่นของอุปทาน
ต่อราคาจะเป็นบวกเสมอ

$$E_s \text{ ณ ราคา 15 บาท} = 0.19$$

$$E_s \text{ ณ ช่วงราคา 10 - 15 บาท} = 0.16$$

การแทรกแซงราคาโดยรัฐบาลการแทรกแซงราคาโดยรัฐบาล

ทำไมรัฐฯต้องแทรกแซงกลไกราคา?

- เพราะ...

ตัวอย่างที่กลไกราคากำหนดราคาคุณภาพที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ผลิต หรือผู้บริโภค
Ex.

การแทรกแซงราคาโดยรัฐบาลการแทรกแซงราคาโดยรัฐบาล

การแทรกแซงราคา

- การกำหนดราคาขั้นต่ำ (Floor Price) เป็น มาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิต
- การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling) เป็นมาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้บริโภค

การกำหนดราคาขั้นต่ำ (Floor Price: Pf)

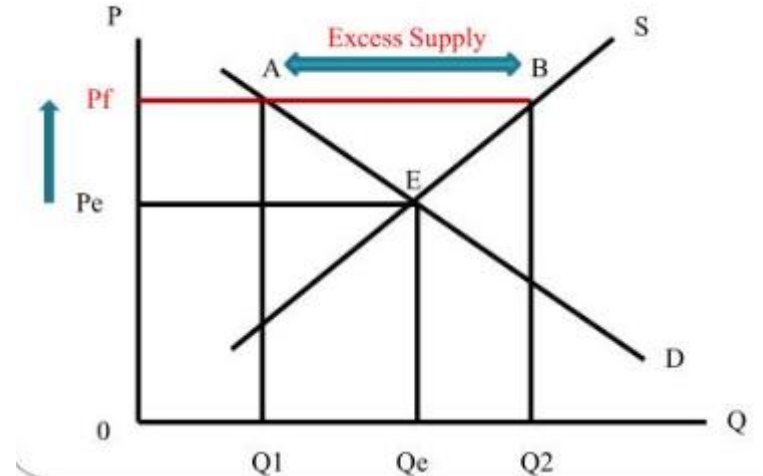
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ทางกรมจะเข้ามาแทรกแซงราคาอย่างด้วยการกำหนดราคาขั้นต่ำ ที่อิงกับต้นทุนการผลิต เพื่อพยุงราคา หลังจากตลาดเกิดความปั่นป่วนจากราคาที่ตกลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง
- นายประสิทธิ์ บุญเฉย นายกสมาคมชาวนาไทย เปิดเผยว่า ได้ทำหนังสือถึงนางพรทิวา นาคาศัย มว.พาณิชย์ เพื่อขอให้รัฐบาลหามาตรการช่วยเหลือ หลังจากราคาข้าวเปลือกในตลาดตกต่ำลงอย่างมากเหลือเพียงตันละ 7,500-7,800 บาท เหตุถูกโรงสีปิดรับซื้อข้าว อ่างโกดังเต็ม
- นาง พรทิวา นาคาศัย เปิดโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง จำนวน 4 ล้านตัน โดยกำหนดราคารับจำนำขั้นต่ำที่ตันละ 13,000 บาท เพราะเกรงว่าหากถึงเดือน มี.ค. เมื่อมีข้าวออกมามาก และถ้าไม่มีการรับจำนำจะทำให้ชาวนาถูกพ่อค้าฉวยโอกาสกดราคารับซื้อได้
- รองประธานสหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งภูเก็ต วอนรัฐบาลพยุงราคาประกันราคาขั้นต่ำ เนื่องจากสภาพปัญหากุ้งราคาตกต่ำที่เกิดขึ้นมาโดยตลอด

การกำหนดราคาขั้นต่ำ (Floor Price: P_f)

เป็นมาตรการช่วยเหลือ**ผู้ผลิต** เนื่องจากราคาดุลยภาพที่เกิดขึ้นในตลาดต่ำเกินไป ทำให้รัฐบาลต้องกำหนดราคาขั้นต่ำ (หรือที่เรียกว่า "การประกันราคา" หรือ "การพยุงราคา") ให้สูงกว่าราคาดุลยภาพ อะไรจะเกิดขึ้นตามมาหลังจากที่รัฐแทรกแซงกลไกราคา โดยกำหนดราคาซื้อขายใหม่ให้สูงกว่าราคาดุลยภาพ?

ผลที่ตามมาคือ...

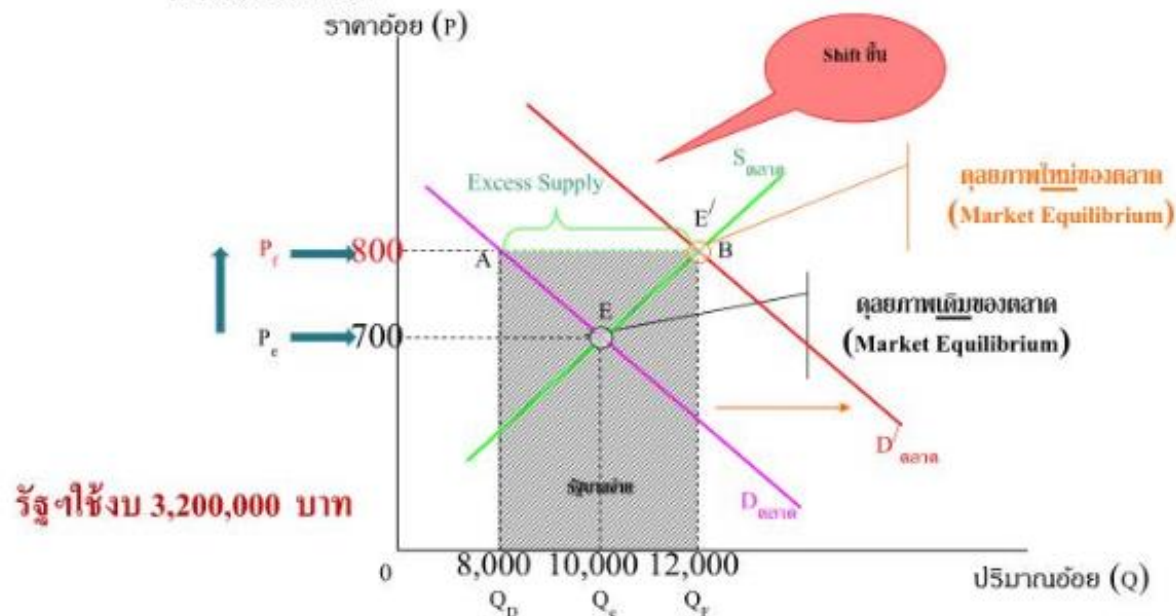
มาตรการแก้ไข

การกำหนดราคาขั้นต่ำ (Floor Price: P_f)

1. รัฐบาลซื้ออุปทานส่วนเกิน

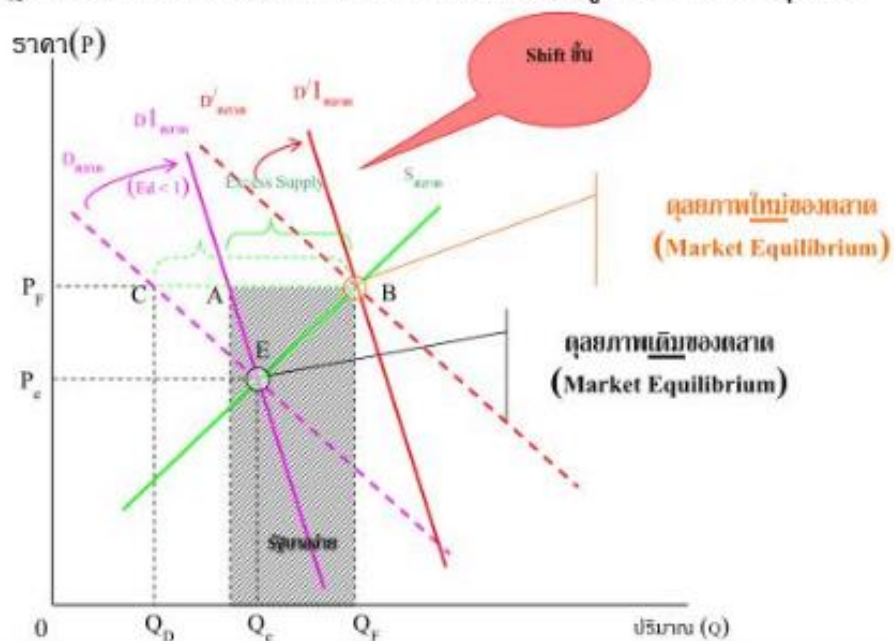
เป็นการเพิ่มระดับอุปสงค์ในตลาดโดยปัจจัยที่ไม่ใช่ราคา ดังนั้นเส้นอุปสงค์จะเคลื่อนไปทางขวา

การกำหนดราคาขั้นต่ำ (Floor Price: P_f)

1. รัฐฯ รับซื้ออุปทานส่วนเกิน

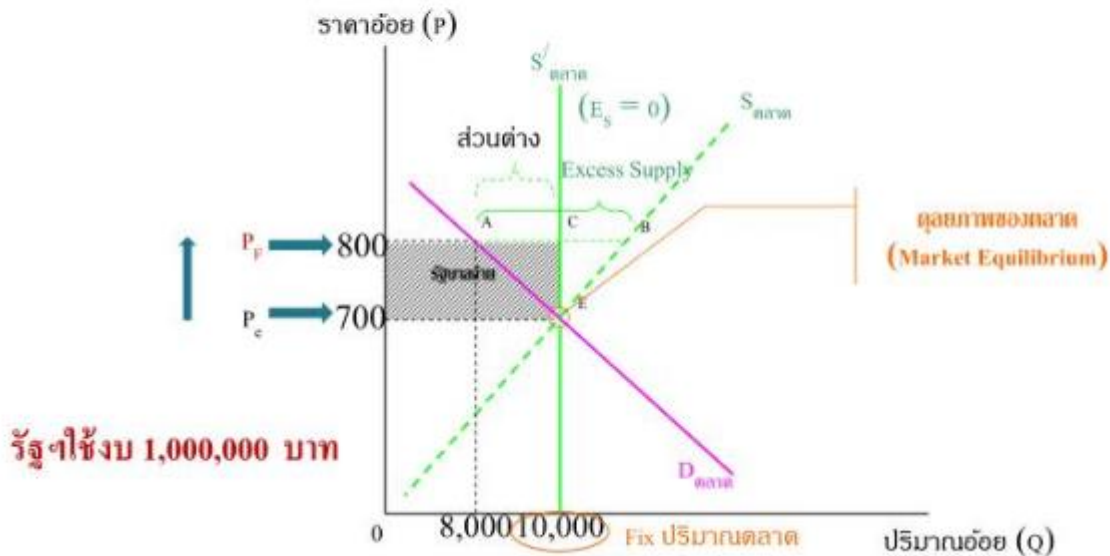
งบประมาณที่รัฐฯ ใช้ในการประกันราคาจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์

การกำหนดราคาขั้นต่ำ (Floor Price: P_f)

2. รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ผู้ผลิต

รัฐบาลปล่อยให้กลไกราคาทำงาน แต่จะจ่ายชดเชย (Subsidy) ให้แก่ผู้ผลิตเท่ากับที่รัฐ
ฯ ประกันราคาไว้

วิธีนี้...รัฐจะต้อง

การกำหนดราคาขั้นต่ำ (Floor Price: Pf)

สรุป

- 1.
2.
 - ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ทางการจะเข้ามาแทรกแซงราคายางด้วยการกำหนดราคาขั้นต่ำที่อิงกับต้นทุนการผลิต เพื่อพยุงราคา หลังจากตลาดเกิดความปั่นป่วนจากราคายางที่ตกลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง
 - รองประธานสหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งภูเก็ต วอนรัฐบาลพยุงราคาประกันราคาขั้นต่ำ เนื่องจากสภาพปัญหากุ้งราคาตกต่ำที่เกิดขึ้นมาโดยตลอด

การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling: Pc)

- สำนักข่าวอินวีส:คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) เปิดเผยว่า ที่ประชุมได้อนุมัติร่างประกาศ กทช. ว่าด้วยอัตราขั้นสูงของค่าบริการและการเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้าในกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดการคิดค่าบริการที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง
- การจำหน่ายน้ำตาลทรายขาวภายในประเทศเป็นไปอย่างเสรี รัฐบาลกำหนดเพียงราคาขั้นสูง เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคโดยอาศัยพระราชบัญญัติป้องกัน การค้ากำไรเกินควร พ.ศ.2509 ส่วนราคาที่เกิดขึ้นจริง และปริมาณการจำหน่ายให้เป็นไปตามกลไกของตลาด
- กลุ่มชาติสหภาพอเมริกาใต้ (Union of South American Nations-UNASUR) 12 ประเทศร่วมลงนามข้อตกลงกำหนดเพดานราคารับซื้อวัคซีนป้องกันไวรัสเอช 1 เอ็น 1 เพื่อป้องกันกลุ่มธุรกิจเข้ามาตักตวงผลประโยชน์

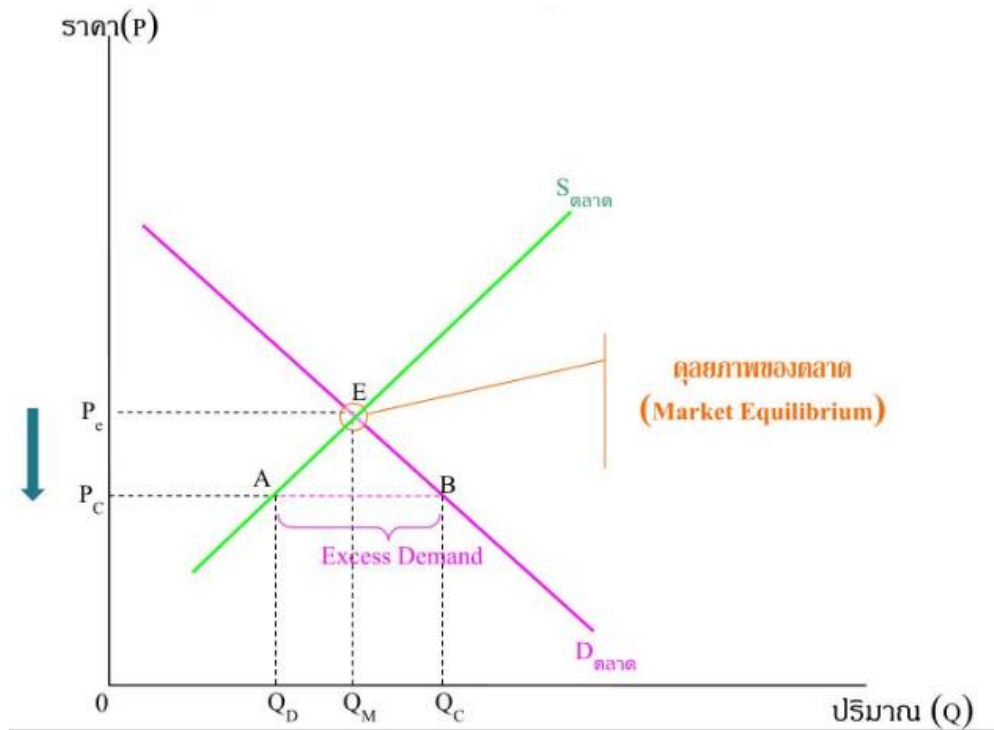
การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling: P_c)

เป็นมาตรการช่วยเหลือผู้บริโภค เนื่องจากราคาดุลยภาพที่เกิดขึ้นในตลาดสูงเกินไป ทำให้ รัฐบาลต้องกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling or Maximum Price) ให้ต่ำกว่าราคา ดุลยภาพ

**อะไรจะเกิดขึ้นตามมาหลังจากรัฐแทรกแซงกลไกราคา
โดยกำหนดราคาซื้อขาย ใหม่ให้ต่ำกว่าราคาดุลยภาพ?**

การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling: P_c)

ผลที่ตามมาคือ...

การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling: Pc)

รัฐฯ จะแทรกแซงไม่ให้ระดับราคาปรับตัวขึ้นไปสู่ราคาดุลยภาพเดิม (ไม่ให้ Pc กลับ ขึ้นสู่ P_e ตามเดิม) ดังนั้นจะมีสินค้าขาดตลาด

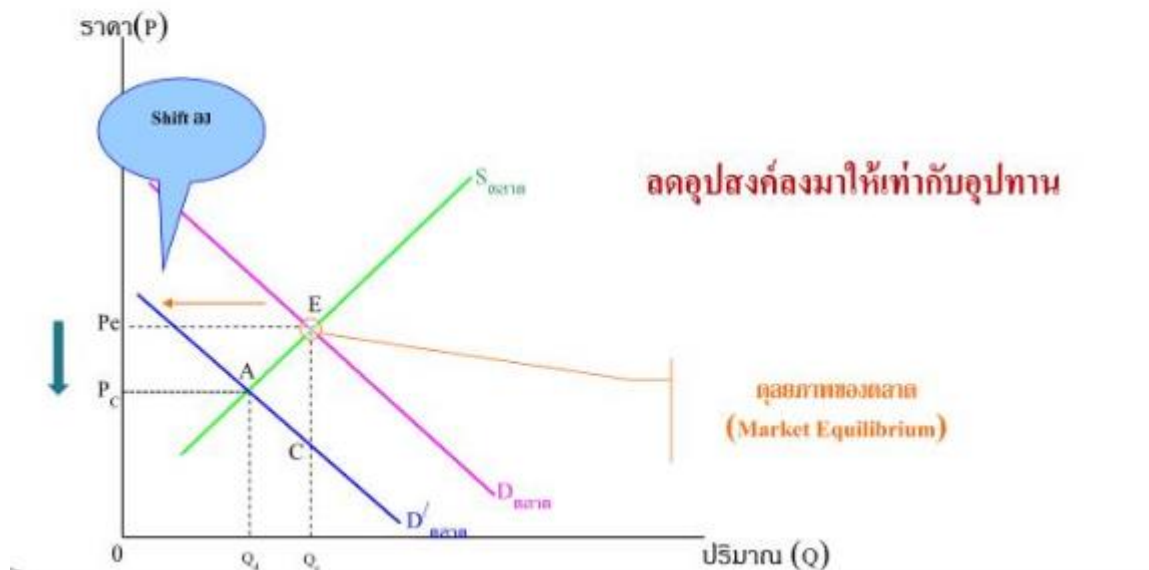
มาตรการแก้ไขสินค้าขาดตลาดมี 2 มาตรการ

- รัฐฯ ยอมให้สินค้าขาดแคลน โดยใช้วิธีปันส่วนสินค้า (ลดระดับอุปสงค์ให้เท่ากับอุปทานที่มี)
- รัฐฯ จัดหาสินค้าเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้น (เพิ่มระดับอุปทานให้เท่ากับอุปสงค์ที่มี)

การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling: P_c)

1. รัฐบาลให้สินค้าขาดแคลน โดยใช้วิธีปันส่วนสินค้า (ลดระดับอุปสงค์ลงมา)

รัฐบาลจะลดระดับอุปสงค์ของผู้บริโภค (โดยการแจกคูปองเท่ากับจำนวนสินค้าที่มีให้ผู้บริโภค) ให้เท่ากับปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตนำออกมาขาย (Q_d) ณ ราคาขั้นสูงที่รัฐบาลกำหนด (P_c)

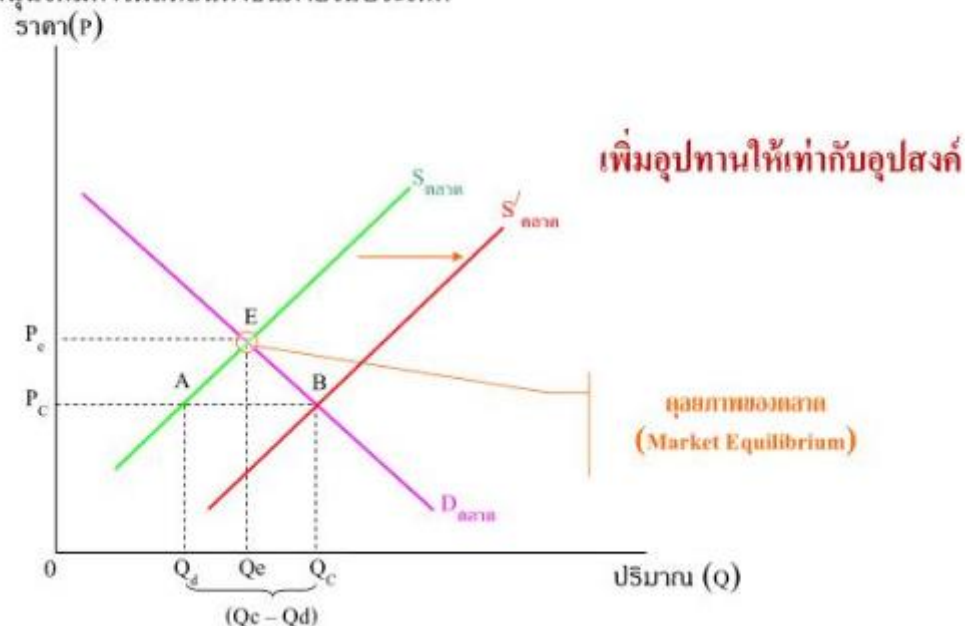

การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling: P_c)

2. รัฐบาลหาสินค้าเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้น (เพิ่มระดับอุปทาน)

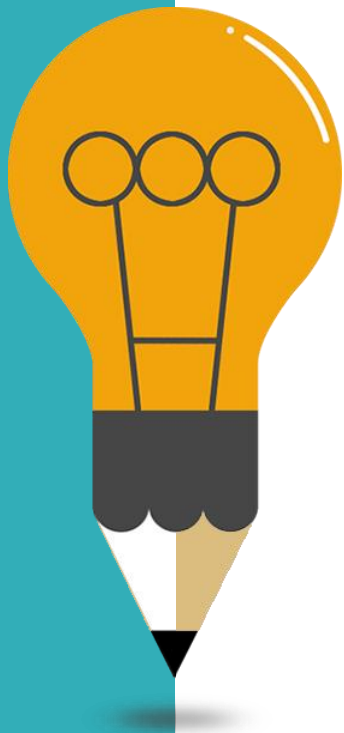
การเพิ่มระดับอุปทาน ($Q_c - Q_d$) ทำได้ 2 วิธี คือ (1) รัฐบาลนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ และ

(2) สนับสนุนให้มีการผลิตสินค้าขึ้นภายในประเทศ

การกำหนดราคาขั้นสูง (Price Ceiling: P_c)

สรุป

การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

รัฐบาลสามารถจัดเก็บได้จาก

- ผู้ผลิต (ส่งผลกระทบต่อเส้น Supply)
- ผู้บริโภค (ส่งผลกระทบต่อเส้น Demand)

อัตราภาษีที่จัดเก็บมี 2 ลักษณะ

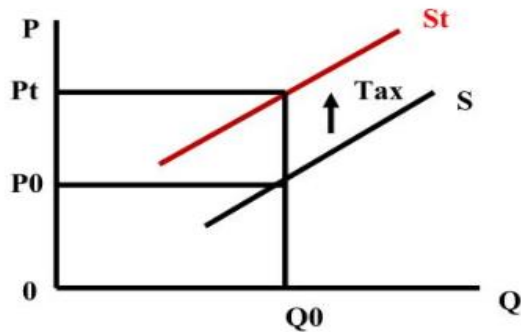
- การเก็บภาษีต่อหน่วยสินค้า (Specific Tax)
- การเก็บภาษีร้อยละของราคา (Ad-valorem Tax)

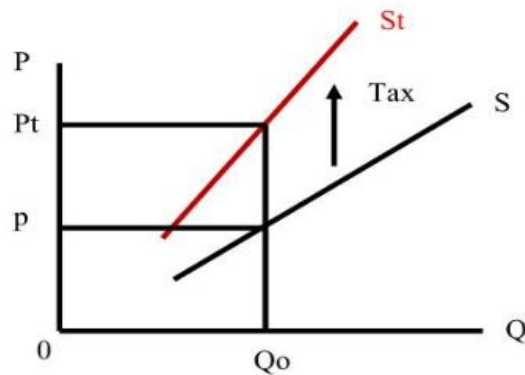
การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

การเก็บภาษีจากผู้ขายและการพลักภาระภาษี

การเก็บภาษีจากผู้ขายทำให้ต้นทุนของผู้ขายสูงขึ้น ดังนั้นเส้นอุปทานจะเลื่อนไปทางซ้าย (ระดับอุปทานลดลง)

รูปที่ 1 ภาษีต่อหน่วย
(Specific Tax)

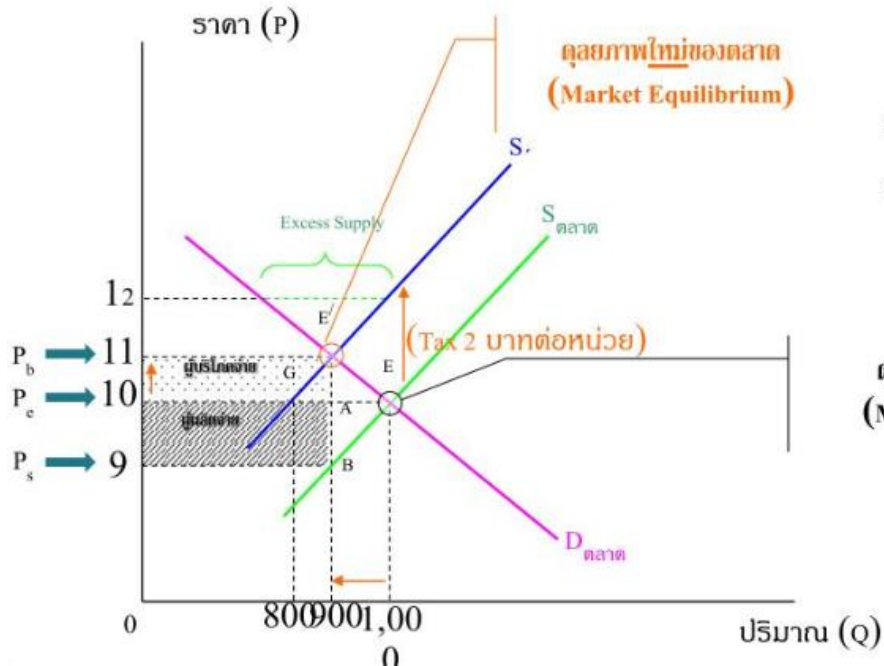

รูปที่ 2 ภาษีคิดเป็นร้อยละของราคา
(Ad-valorem Tax)

การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

แม้ว่ารัฐเก็บภาษีจากผู้ขาย แต่ผู้ขายสามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้ซื้อได้โดยการขึ้น

ราคาสินค้า

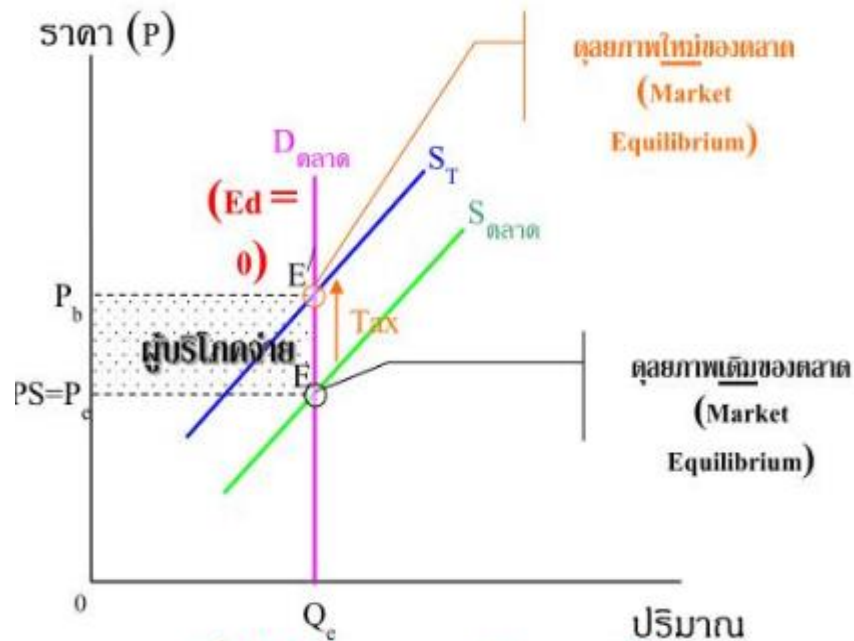

ภาระภาษีของผู้บริโภค = 900

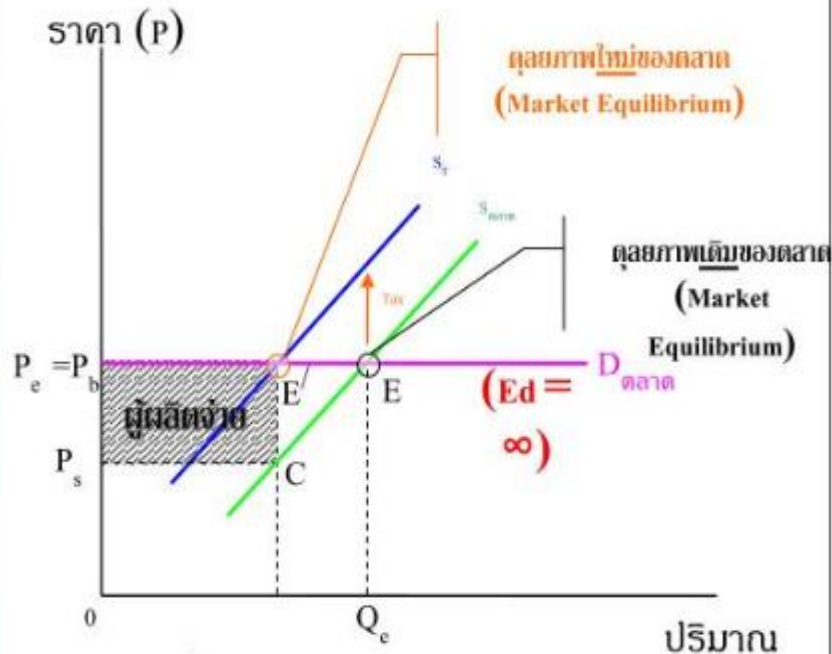
ภาระภาษีของผู้ขาย = 900

ดุลยภาพเดิมในตลาด (Market Equilibrium)

การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

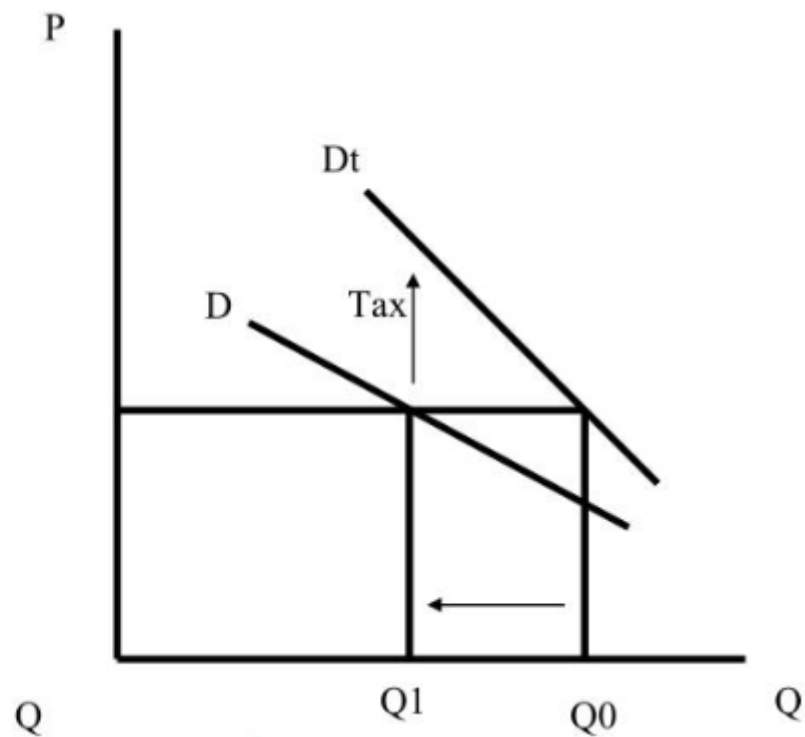
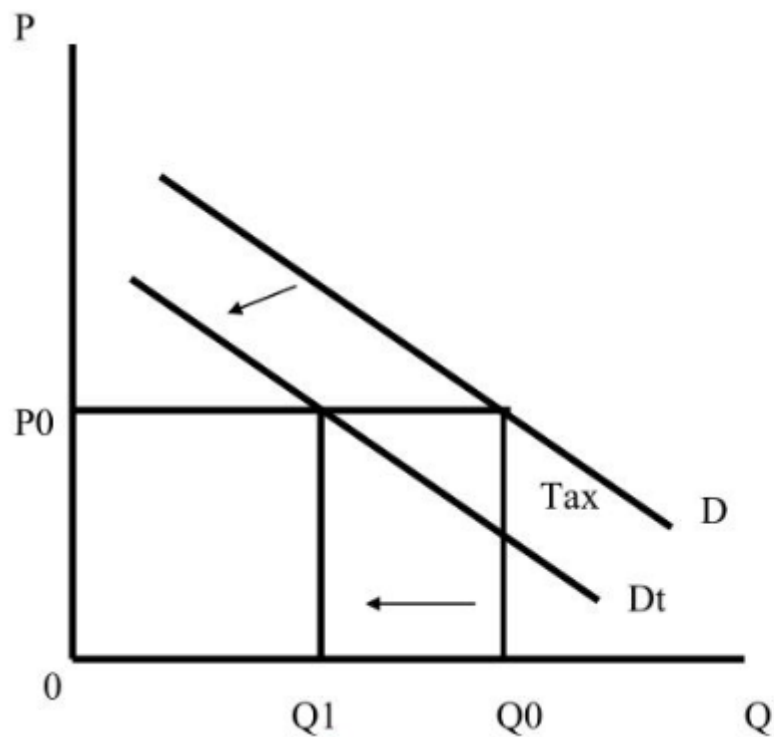

รูปที่ 1 ผู้ผลิตสามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้บริโภคได้หมดเต็มจำนวนภาษี

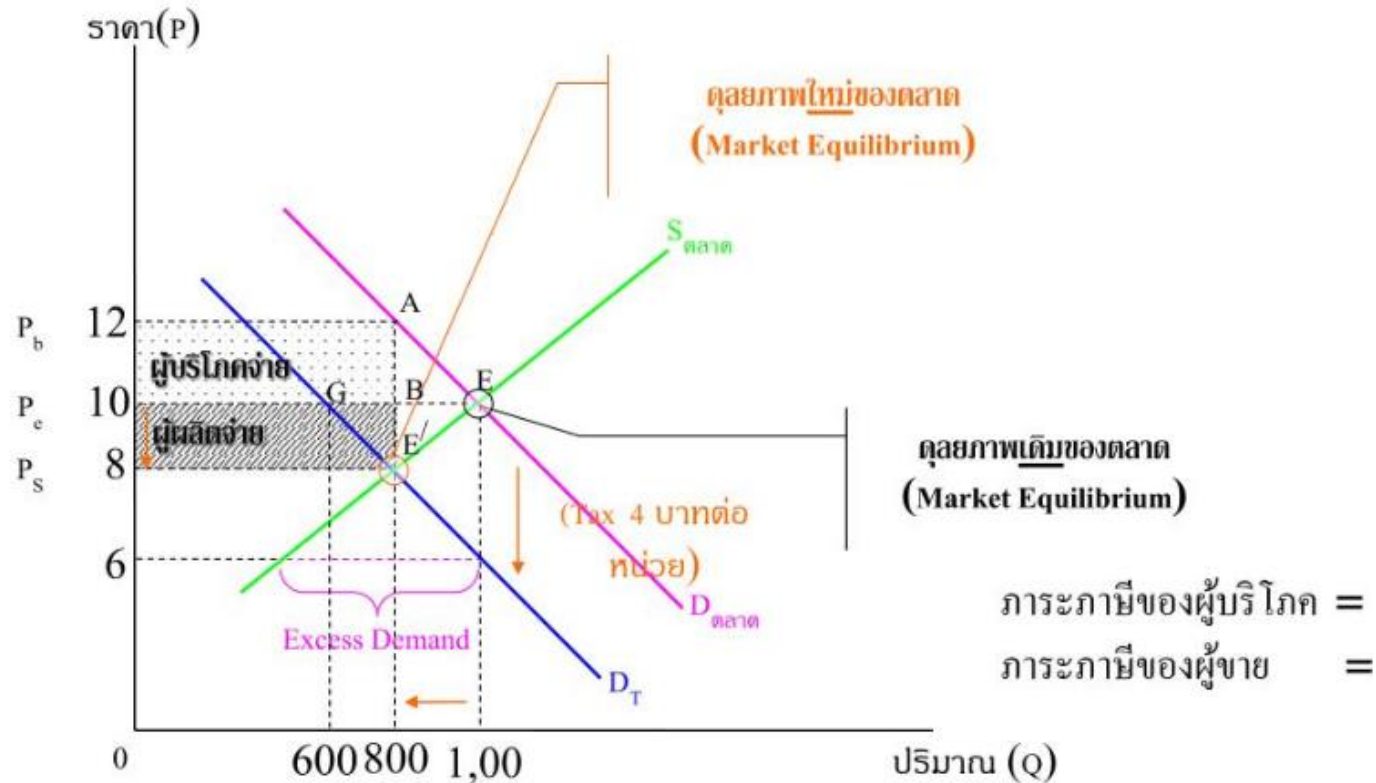

รูปที่ 2 ผู้ผลิตไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้บริโภคได้

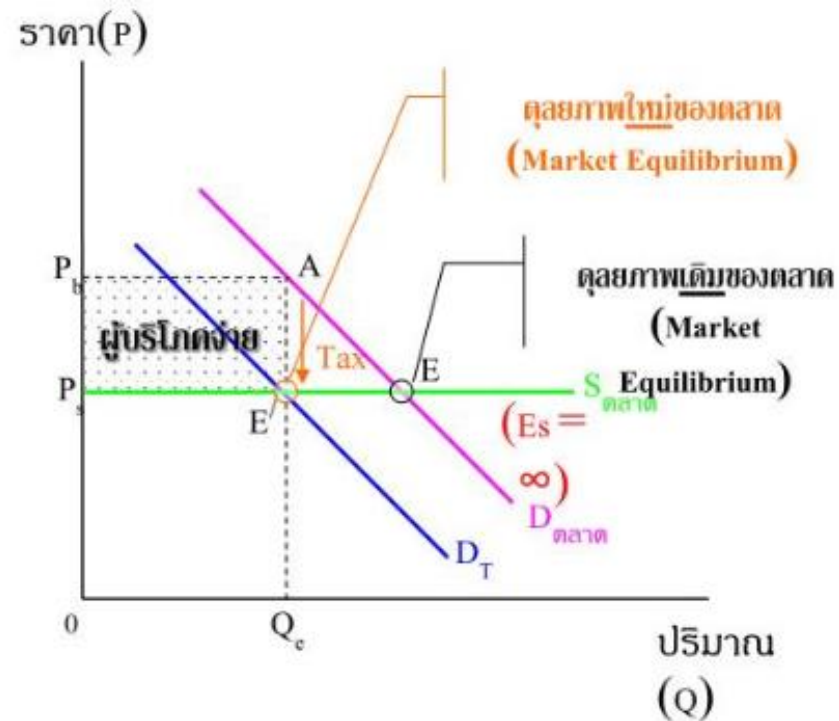
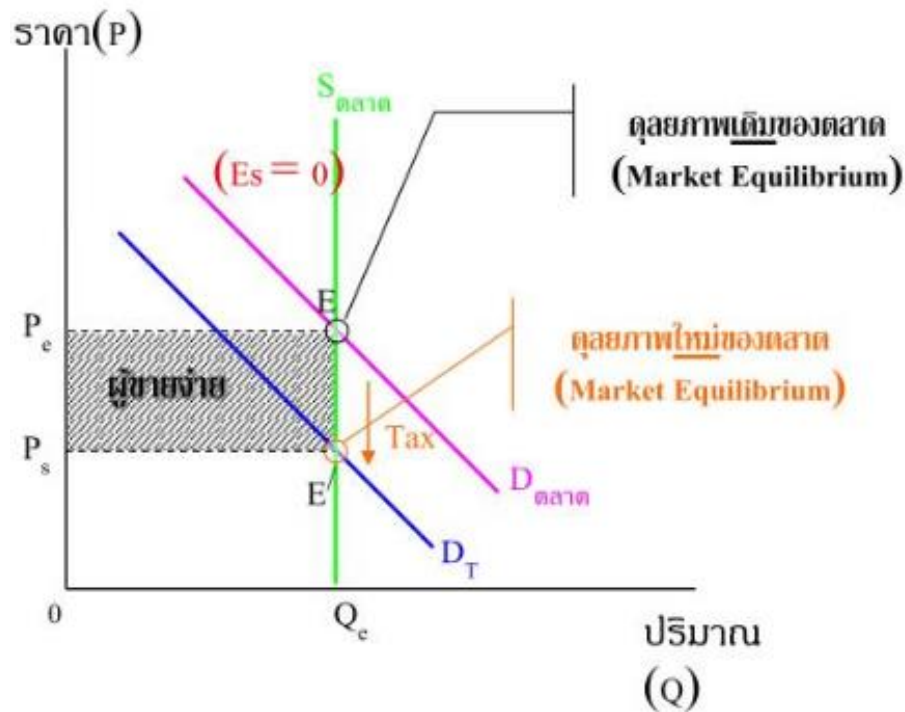
การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

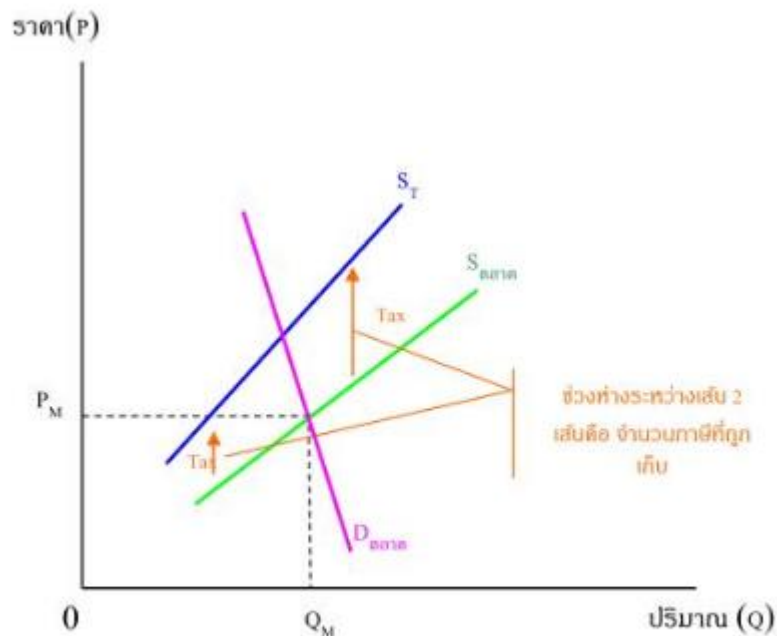
การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

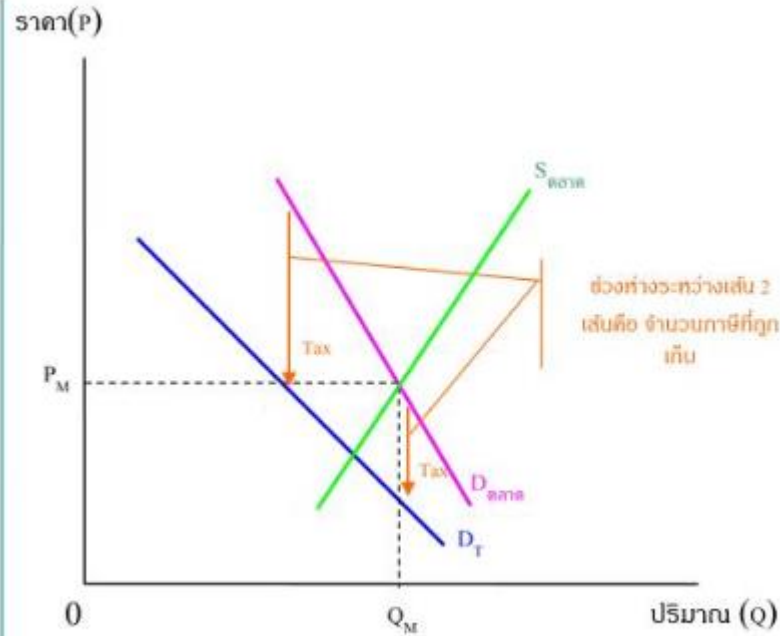
การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

การแทรกแซงตลาดโดยการเก็บภาษี

รูปที่ 1 การเก็บภาษีจากผู้ขาย

รูปที่ 2 การเก็บภาษีจากผู้ซื้อ

Thank you